

Rozvoj měst vyžaduje především silnou vizi

Author: SF/pb | Published: 17.04.2013

„Město bylo ve strašném stavu a tak se nový starosta prostě rozhodl jednat! - tak Michele Laruë - Charlus z radnice francouzského Bordeaux popsala základní kámen metamorfózy oprýskaného a automobily zahlceného nevzhledného sídla v malebné město, které přitahuje jak svým bohatým (a užívaným) architektonickým dědictvím, tak příjemnou atmosférou. Ve svém příspěvku, který zazněl na nedávné konferenci „O územním rozvoji - Praha 2013“, přitom opakovaně zmiňovala jméno a hlavně zásluhy tehdejšího starosty města Alaina Juppého (v letech 1995 - 1997 byl předsedou francouzské vlády), který byl hlavním hybatelem všech změn, a to jak prakticky, tak v ideové rovině.

Silná vize jako základní předpoklad úspěšného rozvoje větších urbánních celků byla na konferenci zmiňována velmi často. Vzhledem k dlouhým časovým lhůtám, v nichž se rozvoj měst odvíjí, totiž taková vize slouží jako kompas a vodítko všech změn, k nimž v topografii, ale především sociálním životě měst dochází. Jak ale upozornil Dieter Polkowski, jeden z tvůrců proslulého hamburského Hafen City, právě dlouhodobost těchto procesů vyžaduje, aby rozvojové plány byly otevřeným systémem, který dokáže pružně reagovat na změny podmínek společenských i ekonomických. S výstavbou Hafen City se po několikaleté přípravě začalo v roce 2000 a dnes je zhruba v polovině - a právě nyní se plány další výstavby už poněkolkáté revidují a upravují.

Současný svět se prostě rychle mění a zejména poslední léta přinesla velké - většinou negativní - posuny v ekonomickém životě. „Hledáme především levná řešení,“ konstatovala Angelika Winkler z vídeňské radnice, jakým způsobem reflektuje aktuální hospodářskou situaci metropole Rakouska. Naštěstí pro Vídeň i další velkoměsta se dnes pozornost, spíše než na rozsáhlou výstavbu, koncentruje na vytváření či kultivaci veřejného prostoru, tedy prostoru pro samotné obyvatele měst. Zeleň, sport, zábava, pěší a cyklistické stezky, posilování hromadné dopravy, komerčně využitý parter městské zástavby - takový je dnes imperativ územního rozvoje velkoměst. I přes občas jen minimální investice má ovšem tento trend obvykle značné ekonomické dopady, a to veskrze pozitivní. „Cena nemovitostí na ulici samotné a jejím okolí se zvýšila o 29 %, zatímco jinde v New Yorku vzhledem ke krizi realitního trhu ceny rychle klesaly!“ - tak popsal jeden z výsledků revitalizace veřejného prostoru známé ulice Times Square architekt Kristian Villadsen z kodaňského ateliéru Gehl Architects.

Ne vždy se ovšem takové záměry realizují snadno - mj. standardně vyžadují omezení automobilové dopravy. „Náš územní plán zatím řeší hlavně dopravu!“, posteskla si Ingrid Konrad, hlavní architektka Bratislavy, s tím, že slovenská metropole zatím jinou strategii rozvoje nemá. Jak ovšem ukázal příspěvek hostitelské země konference, Praha na tom v tomto ohledu není o mnoho lépe. Ze slov představitelů pražského magistrátu, efektivní a pro praxi skutečně užitečné strategické dokumenty rozvoje města se teprve připravují. Praha sice už dnes jakýsi strategický plán svého rozvoje má, ale nikomu neslouží jako pracovní nástroj. Už proto, že ani odborníci o jeho existenci nevědí a navíc jsou v něm cíle popsány na příliš obecné rovině.

Diskuse o metodách zpracování a systému schvalování dokumentů o územním rozvoji měst se vedou nejen v Praze. Stejně tak živá je debata, jak městský život převést do maximálně exaktního jazyka a údajů. I proto účastníky konference „O územním rozvoji - Praha 2013“ velmi zaujala Akkelies van Nes z delftské Technické univerzity a její metoda „městské syntaxe“. Ta města a jejich „skladbu“ mapuje především z hlediska pohybu jeho obyvatel a vzájemné „komunikace“ jednotlivých městských lokalit a prostor.

Metody, postupy, dokumenty i přístupy k územnímu rozvoji se město od města liší a žádná optimální varianta neexistuje - výměna zkušeností z této oblasti je proto nanejvýš užitečná. Celodenní konference s

bohatou mezinárodní účastí, které proběhla pod zmíněným názvem minulý týden v Rezidenci primátora, toto tvrzení prokázala nejen svým obsahem, ale především silným zájmem odborné i laické veřejnosti. Už proto se její hlavní aktéři rozhodli pokračovat. „Myslím, že jsme nastartovali novou tradici a v příštím roce vás přivítám na konferenci „O územním rozvoji - Praha 2014“!“ - konstatovala na závěr akce Alena Zinnerová ze Stavebního fóra, které konferenci připravilo dramaturgicky i organizačně ve spolupráci se společností HB Reavis.

17.04.2013 08:38, SF/pb